

Dkt. Bill Mounce, Mahubiri ya Mlimani, Hotuba ya 5, Mathayo 5:17-20 kuhusu Yesu na Sheria

© 2024 Bill Mounce na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Bill Mounce katika mafundisho yake kuhusu Mahubiri ya Mlimani. Huu ni kipindi cha 5 kuhusu Mathayo 5:17-20 kuhusu Yesu na Sheria.

Sawa, tulipitia sehemu ya kwanza ya sura ya tano kwa mwendo wa konokono, lakini tulilazimika kufanya hivyo.

Inaweka mada na mbinu nyingi za msingi. Kwa hivyo leo tutaharakisha na kufanya nusu nyingine ya sura. Hili ndilo suala zima la Yesu na uelewa wake wa sheria, na kwa hivyo tutaenda kutoka 517 hadi mwisho wa sura ya tano.

Tukimaliza mapema sana, tutaangalia sura ya sita. Kwa kuwa Frank hayupo hapa, tunaweza kutoka mapema, lakini mazungumzo haya kwa ujumla huchukua siku nzima. Kuna masuala mengi yenye miiba katika Matendo ya Yesu.

Sawa, viongozi wa Kiyahudi, angalau tuko mwanzoni mwa huduma ya Yesu, swali kuu la viongozi wa Kiyahudi kuhusu Yesu labda lilikuwa anafikiria nini kuhusu Agano la Kale? Anafikiria nini kuhusu tafsiri yetu? Huyu hapa mwalimu mpya, asiyejulikana, mwenye haiba akitoka Hicksville. Hakuwa amesoma shule yoyote kati ya hizo. Hakuna mtu aliyemjua kweli.

Kulikuwa na mambo ya ajabu yaliyotokea Yerusalemu, ikiwa ni pamoja na kitu kuhusu Kana na divai nzuri sana ya Malbec. Nina uhakika ilikuwa Malbec. Sawa, hakuna Chardonnay.

Lazima ilikuwa Malbec. Vyovyote vile, watakuwa wanajiuliza anafikiria nini kuhusu Agano la Kale, ambalo ndilo swali kuu na hati inayofafanua Uyahudi.

Je, Yesu anakubali mamlaka yake? Je, Yesu anakubali uelewa wetu kuhusu hilo? Namaanisha, maswali haya yote yalikuwa yakizunguka vichwani mwao, na kwa hivyo Yesu alitarajia swali hilo hapo awali. Kisha anasema, kwa hivyo 517, msidhani kwamba nimekuja kuiondoa sheria ya manabii. Sikuja kuiondoa bali kuitimiliza.

Kwa hivyo, viongozi wa Kiyahudi wanaenda, sawa, hatajaribu kuiondoa, lakini labda, ili kuitimiza, kwa namna fulani, hmm, anafikiri yeye ni nani? Hilo ni jambo la ajabu kusema. Kwa maana amin, nawaambia, mpaka mbingu na dunia zitakapotoweka, hakuna hata herufi moja ndogo, nukta, wala hata nukta moja ya kalamu

itakayotoweka kutoka torati hadi yote yatimie. Mafarisayo wanaenda, ndio, nzuri, nzuri, nzuri.

Kwa hivyo, yeyote atakayeweka kando moja ya amri hizi ndogo, sizungumzii hata amri kuu, nazungumzia vitu vidogo, kutoa zaka ya mnanaa, na kuwafundisha wengine ipasavyo, ataitwa mdogo kabisa katika ufalme wa mbinguni. Lakini yeyote atakayezitenda na kuzifundisha amri hizi, ataitwa mkubwa katika ufalme wa mbinguni. Kwa hivyo, Yesu anaweka msingi na kuanzisha majadiliano kwa kuwatuliza katika kile kinachogeuka kuwa kuridhika kwa uwongo.

Kwa hivyo ndivyo inavyoendelea mwanzoni mwa kifungu hiki. Kwa maneno mengine, anasema kwamba mimi na mafundisho yangu tutakuwa katika mwendelezo kamili na Maandiko ya Kiebrania, sheria, na manabii. Kitaalamu, Agano la Kale na Maandiko ya Kiebrania ni Tanakh, Torah, Nevi'im, na Kethi'bim, kwa hivyo sheria na manabii.

Hatujui ni lini Wayahudi walifunga kanuni za maandiko, unajua, Zaburi, Mithali, Ayubu, popote pale inapoenda, unajua, baadhi ya maswali hayo, labda mwisho wa karne ya kwanza BK. Lakini kwa sheria na manabii, sehemu hiyo ya kanuni za maandiko ilifungwa. Na kwa kusema sheria na manabii, Yesu, kwa kweli, anazungumzia maandiko yetu matakatifu yote, sawa? Kwa hivyo, sheria na manabii ndivyo tunavyoita Agano la Kale. Suala muhimu kuhusu mstari huo, ingawa, na suala ambalo labda lingeutia masikio yao na kuondoka, hilo linamaanisha nini? Je, neno kutimiza ? Nitazungumzia.

Nadhani suala hili ndilo suala gumu zaidi la kitheolojia katika Biblia. Uhusiano wa Agano la Kale na Jipya. Yesu anatimiza kwa maana gani? Agano la Kale bado ni halali kwa maana gani? Agano la Kale si halali kwa maana gani? Tunasoma Zaburi na hakuna shaka, tunazipenda na tunazinukuu na tunazihubiri, lakini wachache sana kati yetu labda wamempiga mawe mwana asiyetii.

Labda ni wachache sana kati yetu wamemuua mtu shoga, sivyo? Sheria za Agano la Kale, sivyo? Na kwa hivyo tunachofanya ni kuchagua kile tunachopenda, sivyo? Hili linaeleweka, kwa hivyo nitalifuata. Na mambo haya mengine, hili halina maana, kwa hivyo sitahubiri kuhusu kumpiga mawe mwana asiyetii. Ingawa, kutoka mahali nilipo, unaweza kumpiga mawe mwana asiyetii kwa urahisi sana.

Nitaacha hili liendeleo kwa sekunde moja tu. Nenda tu dukani na ununue sufuria, na umpe mwanao kwa sababu yote ni halali sasa. Nilikuwa nikingoja tu, nikingoja, Pacific Northwest, hasa sehemu ya kifahari ya taifa.

Huo ni mgogoro mkubwa wa kuvutia kati ya Washington na Oregon, kwa sababu Oregon inajiona kama jimbo hili lenye maendeleo makubwa na wanahalalisha bangi, lakini serikali za shirikisho hazipendi, lakini bado wanapaswa kuikuza katika sehemu zilizofichwa. Na kisha Washington inawashinda kwa nguvu zote na kuhalalisha bangi

kabisa. Na Oregon, nina uhakika, ilikasirika na ikapitisha sheria haraka kwamba wao pia wataruhusu hili.

Kwa njia, unaweza pia kutembea uchi huko Portland ukitaka. Portland na San Francisco zote zina sheria nzuri. Kwa vyovyote vile, ndio, sheria ilipopitishwa huko San... Ninatoka nje ya mada haraka sana.

Unajua, unaweza kutembea uchi kulingana na sheria za jiji huko San Francisco. Sharti pekee ni kwamba ukiketi chini, lazima ujifunge kitambaa. Vyovyote vile, timiza... Sijui nililingiaje... Loo, kumpiga mawe mwana asiyetii.

Sawa, sawa. Suala hili ni gumu. Nimesoma vitabu, na nimekuwa na nyakati za faragha na Tom Schreiner; huu ndio utaalamu wake, na bado ni mgumu.

Kwa hivyo badala ya kuzingatia mambo yote ambayo sijagundua, kuna mambo ambayo angalau ninahisi vizuri kuyazingatia kuhusu maana ya kutimiza. Kwa hivyo hebu tupitie hilo, kisha nitakuambia masuala yenye shaka yako wapi. Inamaanisha nini Yesu anaposema anatimiza Agano la Kale? Je, uhusiano kati ya Agano Jipya na Agano la Kale ni upi? Yesu anatimiza Agano la Kale kwa kuwa yote yanamlenga yeye, na yote yanapata maana yake kamili na kamilifu zaidi ndani yake.

Kwa hivyo, Agano la Kale lina hili, kuanzia labda Mwanzo 11, lina msingi huu mpana sana, na linaanza katika hadithi ya Ibrahimu, na kidogo kabla ya hapo, na polepole linasonga hadi sehemu fulani, hadi kilele, na kilele hicho ni Yesu. Kwa hivyo, Agano la Kale lote linamlenga kwa njia moja au nyingine, lote linamlenga, na lote linapata maana yake kamili, maana yake ya ndani kabisa ndani yake. Je, unafahamu nyenzo za Graham Goldsworthy? Yeye ni mtaalamu wa theolojia nyuma ya Chuo cha Moore huko Australia, na amefanya kazi nzuri sana ya kutusaidia kumwona Yesu kila mahali katika Agano la Kale.

Sasa, sifa ya kawaida ya kitaaluma, sidhani kama Yesu yuko nyuma; hayuko nyuma ya kila mwamba katika Agano la Kale, na nadhani unaweza kuhubiri Agano la Kale na kubaki katika Agano la Kale, lakini Goldsworthy imetupa usikivu mpya wa kutambua kwamba yote hatimaye, kwa njia moja au nyingine, yanamlenga Yesu, na yanawezesha mahubiri yenye ufanisi. Vyovyote vile, Yesu anatimiza Agano la Kale kwa kuwa yote yanamlenga yeye, na yote yanapata maana yake kamili na kamilifu zaidi ndani yake. Sawa, hebu tuangalie baadhi ya maelezo mahususi.

Kwanza kabisa, Yesu anatimiza unabii wa Agano la Kale. Huu ndio rahisi zaidi, sivyo? Unabii kuhusu mahali alipozaliwa—alizaliwa Bethlehemu. Unabii katika Isaya 53 kwamba angekufa kwa ajili ya dhambi zetu—alitimiza huo msalabani. Yeye ni mtumishi anayeteseka.

Kwa hivyo, nambari moja, ni wazi, vifungu vya unabii vinapata utimilifu wake ndani yake. Nambari ya pili pia ni rahisi sana, Yesu anatimiza mfumo wa dhabihu. Hili ndilo lililokuwa kosa katika mfumo wa zamani wa dhabihu unaoona ujenzi upya wa hekulu lenye dhabihu, na sijui kama hizo ziliwahi kuwa sehemu ya mfumo mkuu wa dhabihu, lakini waliona dhabihu kwa ajili ya dhambi.

Hiyo ilikuwa, nadhani, ilibadilika haraka sana, kwamba zote zilikuwa dhabihu za shukrani, lakini bado zilikuwa dhabihu katika theolojia ya zamani ya ugawaji wa sheria. Yesu anatimiza mfumo wa dhabihu, na naamini anauondoa kabisa. Kwa hivyo, kwa mfano, Mambo ya Walawi yalikuwa nini? Ukisoma tu kwa upana kitabu cha Mambo ya Walawi, unapata mambo kadhaa ya msingi.

Unaelewa kwamba dhambi ni mbaya sana, sivyo? Unaelewa upatanisho wa mbadala kwamba mtu anaweza kufa badala ya mwenye dhambi, na unaelewa wazo la ukuhani kwamba tunaweza kuja, angalau tunaweza kuja kwa Mungu, unajua, kutakuwa na kuhani hapo, lakini tunaweza kuja kwa Mungu na kushughulikia dhambi zetu kuhusiana na Mungu. Labda hilo si jambo lenye nguvu kama ninavyotaka kusema, lakini hakika, Mambo ya Walawi yanafundisha utakatifu wa Mungu, hiyo ni njia bora ya kusema, yanafundisha utakatifu wa Mungu, uovu wa dhambi, na rehema ya Mungu katika kuruhusu upatanisho wa mbadala. Acha nifanye mambo hayo matatu kuwa rahisi.

Utakatifu wa Mungu, uovu wa dhambi, na athari zake, kifo, na rehema ya Mungu katika kuruhusu mbadala. Nakumbuka nilipohubiri mahubiri moja tu kuhusu Mambo ya Walawi mara moja, na labda sikufikiria kwa uzito sana, lakini nilitaka waone Mambo ya Walawi yanahusu nini kwa sababu ni nani anayemwua mnyama katika dhabihu? Mwenye dhambi hufanya hivyo. Mwenye dhambi hukata koo.

Ukiileta, kuna jambo, mikono huwekwa juu yake, lakini mwenye dhambi huua mnyama, kisha kuhani huchukua damu na kuinyunyiza. Kwa hivyo, namaanisha, hiyo ni picha yenye nguvu sana, na nilifikiria wazo la kuleta laini na kuishikilia tu nilipokuwa nikizungumza, lakini nilidhani ningepigwa risasi papo hapo kwa ajili ya hilo, kwa hivyo sikufanya hivyo. Lakini ni picha tofauti kwa sababu huwezi, kulingana na sheria za Mambo ya Walawi, huwezi kumtuma tu mbadala wako na mbuzi wako na kusema, ndio, chochote kile.

Unaenda, unaua, unaona damu, na ni ukumbusho wa utakatifu wa Mungu, uovu wa dhambi, na rehema ya Mungu katika kuruhusu upatanisho mbadala. Sawa, mfumo mzima wa dhabihu unatimizwa Kalvari, sivyo? Na ndiyo maana hatutoi dhabihu tena. Kulikuwa na dhabihu moja, kitabu cha Waebrania, kulikuwa na dhabihu moja mara moja kwa wote, hatuhitaji kuifanya tena.

Kwa hivyo, mfumo huu wote wa dhabihu ulitimizwa katika Kristo. Sawa. Naam.

Kama kanisa lina madhabahu, si la kibiblia kabisa. Amina. Wazo hili lote la madhabahu, la misa, hata kuiita madhabahu katika kanisa la Kiprotestanti, nadhani, kitheolojia, ni theolojia mbaya sana.

Ndiyo, madhabahu ni msalaba; hairudiwi, na hakuna kitu; watu hawaji kwenye madhabahu. Madhabahu iko nusu ya dunia upande mwingine, hata hivyo. Nambari ya tatu, Yesu anatimiza sheria za vyakula safi na visivyo safi.

Sawa, hili ni suala kubwa kabisa, sivyo? Sheria zote za kosher zinatimizwa katika Kristo. Unapata kifungu cha Marko 7, unapata mafundisho ya Paulo na mengineyo. Kuna mjadala kuhusu kusudi la sheria za chakula.

Unajua, nakumbuka nikisoma chuoni kwamba yalikuwa kuhusu afya na, unajua, huli nyama ya nguruwe na vitu kama hivyo. Huenda kulikuwa na mambo mengine ya ziada yaliyokuwa yakiendelea akilini mwa Mungu alipoweka sheria za kosher, lakini kusudi la msingi la sheria za chakula lilikuwa kuanzisha dhana ya usafi na najisi, kwamba kuna mambo fulani yanayotuhusu kutoka kwa uwepo wa Mungu, na kuna mambo mengine yanayotuhusu kuja mbele za Mungu. Katika sura ya 7 ya Marko, hapa ndipo inapojadiliwa kweli, na imebainishwa wazi kwamba sasa si kile kilicho nje; ni kile kilicho ndani.

Na nadhani unaweza kusema kwamba tangu mwanzo, sheria za kitamaduni zilikusudiwa kuwasaidia watu kuelewa kwamba wewe ni msafi au mchafu kulingana na moyo wako, na zinajieleza kwa njia fulani, kama vile unavyokula wanyama wenye kwato au wasio na kwato, sivyo? Kwa hivyo sheria hizo zote za chakula na kila kitu walichokuwa wakifundisha ni safi na mchafu, na watu wasio najisi hawawezi kuishi milele mbele za Mungu, na mambo ya aina hii yote, sheria hizo zote za kosher zinatimizwa katika Kristo. Mojawapo ya makosa makubwa zaidi ya kijinga ambayo nimewahi kufanya maishani mwangu ni kwamba nilikuwa na umri wa miaka 30, na kaka yangu alikuwa amerudi nyumbani kati ya mwaka wangu wa kwanza na wa pili wa PhD yangu. Jamaa zangu walitupa pesa kwa sababu walijua tulitaka kwenda Israeli.

Kwa hivyo, mimi na David, kaka yangu mdogo, tulienda Israeli, na kimsingi tulikaa katika hosteli za vijana na kadhalika kwa mwezi mmoja na nusu. Tulikuwa na ghasia. Lakini tuliruka hadi Tel Aviv Ijumaa usiku.

Bila shaka, Shabbat huanza unapooni nyota tatu Ijumaa usiku. Kwa hivyo, tulilala usiku kucha kwenye mizigo katika uwanja wa ndege wa Tel Aviv, na kisha asubuhi na mapema iliyofuata, tukampata dereva wa tekisi Mwarabu ili atupeleke Yerusalemu. Hakujali Shabbat.

Kwa hivyo, tuliingia Israeli, na tulikuwa na njaa, na tukaagiza pizza. Najua ilibidi tusubiri hadi nyota tatu zitoke Jumamosi usiku, na kisha sherehe ianze Israeli. Kwa hivyo tulikuwa na njaa sana, na tukaenda mahali pa pizza.

Unajua kitu chenye ladha mbaya zaidi duniani ni pizza ya Kiyahudi? Unajua ni kwa nini? Haina chumvi ya kutosha midomoni. Usimchemshe mwana-mbuzi katika mbuzi wa mama yake. Usichanganye maziwa na nyama.

Kwa hivyo, ama una pizza ya jibini, au una pizza ya nyama bila jibini. Ni mbaya tu. Nasi tumekaa pale tunakula, nami naenda, kuna nini? Nao wakaenda, loo, sheria za vyakula vya kosher.

Hawawezi kuchanganya. Sasa, namaanisha, sheria ya awali ya chakula ilikuwa desturi ya Wakanaani ya kumchemsha mwana-mbuzi katika maziwa ya mama yake kama aina ya ibada. Na hiyo ndiyo kiini.

Namaanisha, ndiyo maana sheria ipo. Hutumii desturi za kidini zinazokufanya uonekane kama Mkanaani. Kwa njia, ina athari za kila aina katika jinsi tunavyoabudu.

Umewahi kuingia kanisani ambapo unaapa uko kwenye tamasha la muziki wa rock? Hmm. Kuchukua mifumo ya ulimwengu. Kwa vyovyote vile, sitaenda huko.

Kwa vyovyote vile, kwa hivyo kosher, kutochanganya bidhaa za maziwa na bidhaa za nyama hutokana na kuchemsha mtoto katika maziwa ya mama yake. Kwa vyovyote vile, sheria zote za chakula zimetoweka. Ndiyo maana niko vizuri kabisa kula nyama, nyama, jibini, jibini, pizza.

Kwa vyovyote vile, Yesu anatimiza hayo. Nambari nne, na hii ni ya kitheolojia zaidi. Kristo anatimiza Agano la Kale kwa kuwa alitii sheria kikamilifu.

Haki ya Yesu, kumbuka kutoka kwa theolojia yako, haki ya Yesu ni haki inayopatikana, sivyo? Kwa sababu alitii kikamilifu, kusudi la kweli la sheria. Kumpenda Mungu, kumpenda jirani yako. Sasa ni wazi kwamba hakuitii, hakutimiza tafsiri ya sheria ya Mafarisayo, lakini alipata haki kwa kuwa mtiifu kikamilifu kwa sheria.

Kwa maana hiyo, inatimiza sheria. Aliishi kwa kufuata kikamilifu nia ya kweli ya sheria. Alikufa ili kukidhi mahitaji ya sheria, na matokeo yake yalikuwa kwamba alikuwa amepata haki, na hivyo akatimiza sheria.

Kwa hivyo, ni njia ya kitheolojia ambayo anatimiza sheria. Sawa, hoja namba tano. Tunafikia mambo ambayo sielewi, lakini sina lebo ya hili.

Inauliza tu swali, Agano la Kale ni nini? Agano la Kale ni ufunuo wa tabia na shughuli za Mungu, sivyo? Hivyo ndivyo Maandiko ya Kiebrania yalivyo. Ni ufunuo wa tabia ya

Mungu. Ni ufunuo wa matendo yake, kile alichofanya, anachofanya, na atakachofanya.

Ni ufunuo kwamba yeye ni mtakatifu, mwenye haki na mwema. Ni ufunuo kwamba hamu yake kubwa ni kuwa Mungu wetu na sisi tuwe watu wake. Sawa, Agano la Kale ni ufunuo mzuri wa tabia na shughuli za Mungu, na kwa maana hiyo, Kristo alitimiza sheria kwa sababu yeye ndiye ufunuo kamili na ulio wazi zaidi wa tabia na mapenzi ya Mungu.

Kwa maneno mengine, mambo ambayo Agano la Kale linaanza kutusaidia kuelewa kuhusu Mungu yanafikia hatua, na Yesu anatupa uelewa wetu kamili na ulio wazi zaidi kuhusu Mungu ni nani. Sasa, sina lebo fupi kwa hilo. Nitakuruhusu uelewe hilo.

Sawa, hayo ndiyo mambo ambayo ninahisi vizuri nayo. Kuna masuala mengine machache ambayo sijisikii vizuri nayo, na nitajie machache tu. Sasa, ulikuwa na Profesa Kaiser hapa, bosi wangu wa zamani, mwaka jana, na Walt anasisitiza kuhusu utimilifu mmoja.

Je, kuna yeyote kati yenu katika darasa lake? Sawa, mkaidi, sivyo? Kuna utimilifu mmoja tu wa unabii. Ninamheshimu Dkt. Kaiser. Ninampenda sana kama mtu, na sikubaliani naye kabisa katika jambo hilo, lakini nafanya hivyo kwa uangalifu, sawa? Mimi ni mtetezi mkubwa wa utimilifu maradufu kwa sababu sijui jinsi nyingine ya kusoma baadhi ya unabii katika Agano Jipya.

Kutoka Misri, nimemwita mwanangu. Sasa, ni Hosea 11:1 inayoelekeza wazi Mungu akiita taifa la Israeli kutoka Misri. Sijui ni jinsi gani nyingine ya kusoma Hosea 11:1, na bado kile kilicho kweli kuhusu Israeli kama taifa, mwana wa Mungu, kinarudiwa kwa ukamilifu zaidi na kwa njia kamili zaidi na Mungu mmoja—sitaki kusema halisi, bali mwana wake mmoja—mmoja.

Na kwa hivyo, unaona Mathayo, hasa akiwa tayari kutazama jinsi Mungu anavyohusiana na taifa la Israeli na kusema utimilifu wa kweli huku akikiri, ndiyo, Israeli ni mwana wa Mungu, na Mungu aliwatoa Israeli kutoka Misri, kwa hivyo kutoka Misri nimemwita mwanangu, ni katika njia mpya na kamili zaidi na kamilifu zaidi kweli kuhusu mwana wa Mungu, Yesu. Sawa, na hivyo vitendo vinavyoanza—hivi ndivyo nadhani unapaswa kushughulikia Isaya 7.14. Bikira atakapopata mimba na kuzaa mtoto. Tatizo ni neno la Kiebrania nyuma ya bikira na parthenos katika Kigiriki, tafsiri ya Kigiriki haimaanishi bikira kimsingi.

Neno hilo linamaanisha mwanamke kijana aliye katika umri wa kuolewa. Dhana ni kwamba wanawake wengi vijana walio katika umri wa kuolewa ni mabikira. Tatizo ni kwamba parthenos hutumiwa na makahaba wa hekaluni.

Mara ya mwisho nilipoangalia, si mabikira. Imeanjaliwa. Labda nitumie neno tofauti.

Mara ya mwisho nilipofikiria hili na kusoma kulihusu, unajua, makahaba wa hekaluni si mabikira. Na katika hali yake ya kihistoria, nadhani bikira, mwanamke kijana, ni mke wa Isaya. Na jambo kuu ni kwamba Isaya anamwomba Ahabu amwombe Mungu ishara, na Ahabu, katika uasi mkubwa, anasema, Sitaomba ishara.

Anaonekana kuwa mtu wa dini sana. Kwa kweli amekaa kimya kimya kwa sababu hafanyi kile ambacho Mungu alimwambia afanye. Na Isaya anasema, pamoja nanyi kikamilifu, kile nilichotabiri kitatimia kabla mwanangu hajafikia umri fulani.

Kwa sababu wanazungumzia kuhusu kuzaliwa kwa mwana, nadhani iko katika sura inayofuata. Sawa, kwa hivyo Mathayo anafanya nini hapa duniani? Naam, Mathayo anaelewa kwamba mambo yanayotokea katika Agano la Kale ni mfano ikiwa unataka kutumia neno hilo. Ni ufunuo wa kwanza, tukio la kwanza linalotokea, unajua, ambalo liko katika kiwango cha kina zaidi na cha msingi zaidi ambacho Isaya hangeweza kuelewa, kitatimizwa katika mwana wa Mungu, Yesu.

Na kwa hivyo, ni vigumu sana kwa sababu huwezi kuweka tanbihi kama hiyo katika Biblia. Kwa hivyo, RSV ilikosolewa kwa kusema msichana, ingawa kweli ndivyo inavyoendelea katika Isaya, lakini basi haina maana katika Mathayo. Kwa hivyo, lazima useme bikira katika sehemu zote mbili, ikiwa wewe ni mwinjilisti.

Vinginevyo, Matthew hana maana yoyote. Kwa hivyo, nasema tu ili niweze kuona baadhi ya aina hizi za miunganisho. Sawa, ambapo sina uhakika ni maeneo mawili.

Moja ni ahadi ya ardhi. Kuna ahadi kali za ardhi katika Agano la Kale, sivyo? Ninasoma Isaya hivi sasa, na kuna kila aina ya ahadi za nchi ambazo watapokea. Na sipendi istilahi, lakini mimi, tena, ni kinyume kabisa na Profesa Kaiser.

Ninaamini katika theolojia mbadala. Sio neno zuri, lakini nadhani mimi ni mzao wa kweli wa Ibrahimu. Nadhani Paulo anasema mara nyingi sana, sijui tunakosaje hili.

Inavutia, katika ESV na NIV, hii ni moja ya michango yangu, kwa sababu zote mbili, kama katika Warumi 2, zilikuwa na Mwisraeli wa kweli au tohara ya kweli. Neno kweli halipo katika Kigiriki. Tohara si suala la kile tunachofanya kimwili.

Hakuna tohara ya kweli au sehemu ya kweli. Paulo anasema, tohara ni suala la moyo. Na Paulo anafafanua upya kabisa jinsi mtoto wa Ibrahimu alivyo kiasi kwamba watu wana shida na hilo, na kwa hivyo wanaweka maneno haya kama kweli ambayo hayapo katika maandishi.

Kwa hivyo, naamini kwamba nchi ni mbingu. Sasa, siko tayari kuandika makala na kuizungumzia, lakini nina uhakika kabisa kwa sababu naangalia baraka zilizoahidiwa

katika Agano la Kale kuhusu nchi na amani itakayokuja juu ya nchi. Na najua baadhi ya watu wanaiweka katika milenia.

Niliweka mbinguni. Lakini ningeizungumzia kama aina ya, unapozungumzia kuhusu Agano la Kale kutimizwa katika Kristo, unapata ahadi za nchi. Sehemu ngumu zaidi ya Agano la Kale ni kutafuta njia ya kumzingatia Kristo, ambayo ni sheria zote za kitheokrasi.

Israeli iliundwa kuwa ya kitheokrasi, sivyo? Mungu ndiye kichwa cha Israeli. Na ni chini ya kichwa hicho ndipo unapopata sheria, sheria za kijamii kuhusu kumpiga mawe mwana asiyetii. Na sijui jinsi sheria hiyo inavyotimizwa katika Kristo.

Naweza kuona hoja kwamba mitazamo iliyo nyuma ya mwana kutokuwa mtiifu au mitazamo ya moyo iliyo nyuma ya jinsi baba na mama wanavyopaswa kuwalea watoto wao, kwamba kwa namna fulani hutimizwa katika Kristo na kuwezesha na Roho. Sijui jinsi ya kuchukua sheria za kitheokrasi na kuzitimiza katika Kristo. Kwa hivyo, kwangu mimi, hiyo ndiyo hoja kubwa.

Lakini lazima iwe hivyo kwa sababu Yesu anasema kwamba Agano la Kale lote limetimizwa ndani yake. Kwa hivyo lazima kuwe na njia fulani hii hutokea. Labda Shriner anajua sijui.

Sawa? Lakini hoja ni kwamba, sikuja kutangua Sheria au Manabii. Sikuja kutangua bali kutimiza. Zote zinafikia hatua katika Kristo.

Na katika kufikia hatua ndani yake, baadhi yao huacha kuwa. Sivyo? Mfumo wa dhabihu. Katika zingine, zinaendelea.

Ndiyo maana tunasoma Zaburi. Sehemu zingine zake zinaendelea katika Agano Jipya kwa sababu ni za kweli zaidi kwa njia za ndani zaidi na zinawezeshwa na Roho wa Mungu katika Agano Jipya. Ndiyo maana ninahubiri kutoka Zaburi, kwa sababu zimetimizwa katika Kristo na hazijawekwa chini ya Agano la Kale, kwamba nazo ni sehemu ya Agano Jipya pia.

Sawa? Huenda isiwe hivyo. Laiti ningekuwa na majibu yote, sivyo ingekuwa vizuri? Jiandikishe kwa darasa hapa na upate majibu yote, lakini sina. Kuna maoni yoyote kuhusu hilo? Nadhani hayo ni tofauti muhimu.

Lazima tu utafute njia ya kusema kwamba zimetimizwa katika Kristo. Sheria za maadili, ndiyo, zinategemea maadili ni nini. Wayahudi hawakugawanya hivyo.

Hiyo ni sehemu ya tatizo. Kwa hivyo, je, kumpiga mawe mwana asiyetii ni sehemu ya sheria ya maadili au la? Ningesema kutotii ni sehemu ya sheria ya maadili. Ndiyo.

Lakini kupiga mawe, ndio. Ningeweka hilo lingine chini ya sheria ya serikali. Ndiyo.

Unaona, unachoweza kusema ni kwamba chochote kinachohusika katika hali ya kitheokrasi kinafutwa kwa sababu hatuishi tena katika hali ya kitheokrasi. Na pia, Israeli waliishi maisha yao mengi si katika hali ya kitheokrasi. Kila kitu bado kinatumika kwa hilo.

Ndiyo, hakuna dalili kwamba walipokuwa chini ya udhibiti wa nchi nyingine yoyote, hawakutakiwa bado kumpiga mawe mwana asiyetii. Namaanisha, ni ngumu sana, ndiyo. Wayahudi walisema, hapana, hizi ndizo sheria, na hazikuwagawanya.

Tunafanya mgawanyiko ili kujaribu kukubaliana na baadhi ya sheria. Lazima niseme, ulitaja mwalimu mwingine tuliyekuwa naye ambaye nilikuwa darasani mwake kuhusu kuhubiri Agano la Kale. Nami nikawaza, hutumii aina yoyote ya uchapishaji.

Sielewi. Sielewi kwa nini hungependa kuona hilo kwa sababu Paulo aliliona kila mahali. Petro aliliona.

Kwa nini tusiione? Na Dkt. Kaiser atakuwa na jibu la hilo. Sijui ni nini. Lakini hii ilikuwa, namaanisha, ameweka dau kubwa linapokuja suala la kutokuwa na aina, na mimi kuandika, hakuna utimilifu maradufu.

Na yeye ni msomi wa ajabu. Kwa hivyo, kuna sababu nyuma yake. Mimi tu, ndio, ikiwa Paulo anaona aina na mimi naandika.

Namaanisha, hata mjadala katika maoni kuhusu kwamba Yesu katika Mahubiri ya Mlimani anajionyesha kama Musa mpya, kama nabii ambaye Musa alitabiri, mtu kama mimi atakuja. Naam, hiyo si utimilifu maradufu. Lakini una aina na aina.

Una Musa, na una sura ya Musa katika Yesu. Kwa hivyo, ndio. Nguvu ya Dkt. Kaiser ni nzuri kama alivyo, lakini hajashawishi uinjilisti kuhusu msimamo huo.

Kwa kweli, nina uhakika kuna watu, lakini sijui wachezaji wakuu ambao wamekubaliana. Vyovyote vile, mambo yote ya kugombana nayo. Je, unaweza kutafsiri neno la Kigiriki ili kutimiza ili kutimiza kikamilifu? Sawa, sawa.

Sifa kuu kweli. Hili si wazo baya. Lakini tazama, kuna unabii maalum, unabii wa watumishi wanaoteseka ambao unatimizwa.

Lakini nadhani wengi wa kanisa wanaposikia neno likitimizwa, wanatafuta, unajua, Bethlehemu ya Efratha, au chochote kile. Unajua, mtawala atatoka kwako. Wanafikiria unabii maalum na dhahiri.

Wazo lako la kutumia ili kutambua kikamilifu zaidi, nadhani, ni kile ambacho sehemu kubwa ya Agano la Kale inafanya. Mfumo wa dhabihu ni mfano mzuri. Ni kumtambua Kristo kikamilifu zaidi.

Naam, na hilo ndilo tatizo. Watu watamtazama Matthew na kuondoka, hilo ni jambo la kipumbavu. Hilo ni jambo la kipumbavu.

Kwa hivyo, sijui, nitafikiria hilo. Hiyo inaweza kuwa, ingekuwa ya kuvutia kuweka tafsiri tofauti ya pleirao katika Mathayo, na si kwingineko. Nadhani ni kwa sababu Mathayo ndiye pekee unayepaswa kuwa na wasiwasi naye.

Naam, kwenye NIV, nisingepata sifa kwa hilo pia. Kweli? Wow, mimi ni bora kuliko nilivyofikiria. Ndiyo.

Ndiyo. Ndiyo, nitaiangalia. Ndiyo, bwana.

Hmm. Matt, umewahi kusikia hilo? Ikiwa unabii ulitimizwa baada ya uhai wa nabii, je, ilibidi authibitishe kwa kitu ambacho kilipaswa kuuthibitishia ndani ya uhai wake? Sasa, sijawahi kusikia hilo ambalo halimaanishi kuwa si kweli. Ndiyo, ndiyo, sijui andiko linalosema hivyo.

Hmm, sijui sehemu hiyo ya kifungu. Jaribio pekee kwa nabii ninayemjua ni kwamba ikiwa halikutimia, lazima umtupie mawe. Aina hii ya kupuuza uwezekano wa kutimia baada ya maisha yote, sivyo? Ikiwa halikutimia, unamuua.

Nendeni, msingoje, jamani. Kesho itatokea kesho, kwa hivyo wekeni mawe hayo chini. Unajua, sijui. Sawa, hii ni mada ngumu sana.

Na tena, ni jambo ambalo nadhani mhubiri anahitaji kulishughulikia kwa sababu kwa nini wewe, namaanisha, kuna watu wengi sana wanaosema, unajua, Mungu wa Agano la Kale ni tofauti na Mungu wa Agano Jipya, sivyo? Na unaenda, oh, kwa hivyo unaamini katika miungu miwili? Au unaamini kwamba Mungu hubadilika? Namaanisha, ni jambo la kawaida linalosemwa, na ni la kutisha tu. Ndiyo, lakini lazima utafute njia ya kuweka sifa hizo za Mungu ambazo zimefunuliwa katika Agano la Kale na kuziunganisha na sifa hizo labda zingine za Mungu katika Agano Jipya. Ingawa sina uhakika kabisa, kuna sifa moja katika moja ambayo pia haiko katika nyingine.

Mungu amekuwa Mungu wa ghadhabu katika Agano Jipya kama alivyo katika Agano la Kale. Yeye ni Mungu wa upendo katika Agano la Kale. Kama vile kuku mama anavyoweka mabawa yake kuzunguka vifaranga vyake, mara nyingi nimejaribu kukulinda.

Namaanisha, una picha hizi nzuri za Mungu mwenye upendo na ulinzi katika Agano la Kale ambazo, unajua, kwa baadhi ya watu, zina nguvu zaidi kuliko zile tunazoziona katika Agano Jipya. Lakini kuna haja ya kuwa na njia ambayo unaweza kusema, hapana, sitashiriki katika kumpiga mawe mwana asiyetii zaidi ya kumfanya ahamie Portland. Na hii ndiyo sababu.

Naam, ndiyo, itakuwa ya kuvutia kuuliza kama Yesu anatafsiri upya sheria hiyo. Tatizo ni kwamba, sidhani kama hadithi ya kitendawili cha mwanamke inafaa katika Biblia. Haipo katika maandishi ya asili. Haionekani hadi miaka 150 baadaye.

Kwa hivyo, watoa maoni karibu wanakubaliana kwa kauli moja katika kusema ni hadithi halisi, lakini John hakuiandika, na kuna sababu nyingi za hilo. Kwa hivyo, huwa siendi kwenye vifungu visivyo na uhakika wa maandishi. Ndiyo, mimi hutumia tu hiyo kwa sababu ni mojawapo ya vifungu vyenye nguvu zaidi.

Namaanisha, lingine, kwamba ushoga ni kosa la kifo, lingekuwa mfano mwingine ambao, sawa, sasa, je, tunaamini hivyo kweli? Je, kweli tutafanya hivyo? Sawa, hili ni jambo la kufanyia kazi, lakini tunatumaini, baadhi ya maswali yanaweza kuwa yamejibiwa akilini mwako. Kwa hivyo, kwa sehemu kubwa ya Agano la Kale, ni rahisi kuona jinsi linavyotimizwa katika Kristo. Baadhi yake bado ni machafu, sawa? Usifikiri kwamba nimekuja kuiondoa sheria au manabii.

Sikuja kuziondoa bali kuzitimiza. Na kisha, atafafanua anachomaanisha kwa torati na manabii. Alisema, Namaanisha kila kitu kidogo wanachosema.

Kwa maana kweli nawaambia, mpaka mbingu na dunia zitakapotoweka, si herufi ndogo zaidi, ni NIV, si herufi ndogo zaidi, ni nukta ya King James, nadhani, sivyo? Nukta. Kuna nukta na kijiti. Je, hiyo ni King James? Sawa, si herufi ndogo zaidi.

Ni iota katika alfabeti ya Kigiriki. Sio nukta ndogo zaidi ya kalamu. Kuna herufi nyingi za Kiebrania zinazofanana sana, isipokuwa moja ikiwa na mgeuko mdogo au nyingine, mstari unaunganishwa.

Kama sauti nane, kuna moja inayovuka na kushuka na ina mstari mdogo. Nyingine inavuka na inaunganishwa. Zile zenye kuigeuza kidogo.

Kwa hivyo, Yesu anaangalia kalamu ndogo zaidi ambayo ungeandika kwa Kigiriki na kalamu ndogo zaidi ambayo ungeandika kwa Kiebrania. Tafsiri ya ESV inasema nini? Tuliishia na nini hapo? Nukta. Kwa nini tungesema nukta? Hakuna vokali.

Hakuna vokali zilizoandikwa kwa wakati huu. Ni wapi katika lugha ya Kiebrania unapopata nukta ambayo si vokali? Sikumbuki mjadala wetu kuhusu hili. Loo, shin-sin.

Shin- sintav , herufi tatu za mwisho kwa Kiebrania, shin, na sin zinatofautishwa kwa moja kama nukta juu ya kushoto na moja kama nukta juu ya kulia. Hapo ndipo ilipo. Na daima kuna sababu.

Kwa njia, katika tafsiri, hakuna tafsiri ya nasibu. Haijalishi. Haijalishi ni tafsiri gani kuu, hasa zile zinazofanywa na kamati, hakuna tafsiri ya nasibu.

Daima kuna sababu. Na ni rahisi sana kuiangalia. Naam, hiyo ni ujinga.

Hilo halikuwa na maana hata kidogo. Ndiyo, lilikuwa na maana. Kulikuwa na wasomi wengi ambao labda ni wasomi bora kuliko mimi na wewe, na tuliamua kama kikundi kwamba hivi ndivyo tunavyofanya.

Sawa. Na wakati mwingine si sababu nzuri. Hizo ndizo kura zote nilizopoteza.

Wakati mwingine kuna sababu nzuri. Hizo ndizo kura nilizoshinda. Lakini daima kuna sababu.

Na kwa hivyo usiache kusoma hadi utakapoweza kujua ni kwa nini. Sawa. Kwa hivyo ndio, shin-sin hutofautishwa kwa nukta.

Hapo ndipo inapoanzia. Sijui. Nashangaa kama nukta hiyo ilikuwepo katika siku za Yesu.

Lazima ilikuwa hivyo. Hatungesema nukta. Sawa.

Naam, herufi. Sekunde moja tu. Acha nione Kigiriki ni nini.

Um, katika Mithali, yatimie, kwa maana nimewaambia, mpaka mbingu na nchi zitakapopita, hakuna hata moja ya curiae itakayopita. Naam, neno la Kigiriki kwa kweli ni iota. Kwa hivyo, kwa kweli anatumia herufi.

Na neno lingine ni curiae. Linamaanisha, piga risasi, ilianguka. Linamaanisha pembe.

Sawa. Ndiyo maana tunasema inaonekana kama pembe ndivyo ilivyo. Kwa hivyo ndio, sipendi nukta ya tafsiri.

Kama ni pembe, ni tofauti na he na tet na chochote kile wahusika hao walivyo. Ndiyo. Ndiyo.

Ndiyo. Ndiyo. Lakini sipendi kutumia maneno ya Kiingereza kwa herufi za Kiebrania na Kigiriki.

Hapana, hakuna dashibodi. Na hakuna dashibodi kwa Kiebrania. Kuna, kuna baadaye matumizi ya dashibodi kwa, kwa, kujenga miunganisho kati ya maneno, lakini katika alfabeti halisi ya bara, hakuna dashibodi, lakini ndio, ni dashibodi ya kalamu, lakini dashibodi pekee ya kalamu inayofanana na pembe ni kitu hicho kidogo cha mapambo.

Kwa vyovyote vile, hata hivyo, um, sidhani kama itakuwa ni msembo wa kutia chumvi kwa sababu a, anatumia neno halisi iota, ambalo ni herufi ya Kigiriki. Na kwa hivyo, dhana, jambo lingine, ni maelezo ya sehemu ya alfabeti ya Kiebrania. Kwa hivyo, anasema tu kwamba kila kitu kimetimizwa ndani yangu.

Hakika. Kwa hivyo, kwa namna fulani, mwana wa kupigwa mawe na kuasi anatumizwa katika Kristo. Sijui jinsi anavyomaanisha kila kitu kidogo ambacho Musa na manabii wanasema.

Um, kwa maneno mengine, haruhusu baadhi yake kuwa kweli na baadhi yake kupuuzwa. Sawa. Kwa hivyo, mara ya mwisho tulihubiri kwa njia ya nambari ilikuwa lini? Kent Hughes ana, uh, je, Kent amewahi kuja hapa kufundisha darasa? Sawa.

Nilidhani alikuwa na, uh, mfululizo huu wa maoni ambao yeye ndiye mhariri mkuu. Na siwezi kufikiria jinsi ilivyokuwa vigumu kupata mtu ambaye angehubiri kupitia nambari ili aweze kuwa mfululizo kamili, lakini alipata mtu. Lakini kila sehemu ndogo ya mwisho ya ukweli wake.

Na anasema, si kwamba yote ni yote, Oh, samahani. Ajali yangu ilinichukua. Si kwamba sheria yote ya agano la kale itaendelea milele na kusema ni hivyo; ni hadi kila kitu kitimizwe.

Kwa hivyo, anafanya mwisho, ambao nadhani ni jinsi gani, um, ni, ni jinsi gani, ni wakati fulani, ndiyo maana hakuna mtu atakayesema, acha niisome tu. Samahani kwa kweli. Nawaambia, hadi mbingu na dunia zitakapotoweka, hakuna herufi ndogo zaidi, hakuna hata nukta moja ya kalamu itakayotoweka kutoka kwa sheria hadi kila kitu kitakapotimizwa.

Na jambo ninalojaribu kueleza ni kwamba baadhi yake yalitimizwa msalabani. Baadhi yake yatatimizwa wakati wa hukumu. Baadhi yake yatatimizwa katika mbingu mpya na dunia mpya, sivyo? Kwa hivyo hata ahadi za ardhi zitakuwa na utimilifu wake wa mwisho, na katika mbingu mpya, dunia mpya ina maana.

Kwa hivyo hapo, kuna, si lazima yote yatokee kwa wakati mmoja. Kisha, anachofanya ni kwamba anasisitiza hoja hiyo kwa matumizi. Kwa hivyo, mtu yeyote atakayevunja amri moja kati ya hizi ndogo na kuwafundisha wengine ipasavyo, huyo ataitwa mdogo kabisa katika ufalme wa mbinguni.

Lakini yeyote atakayezitenda na kuzifundisha amri hizi, aliye mkubwa na mdogo ataitwa mkubwa katika ufalme wa mbinguni. Wazo la, nina utulivu hapa. Ni nini ESV, unajua, ninahitaji kuiondoa ESV.

Kwa hivyo, maelezo yangu bado ni ESV. Ndiyo. Ndiyo.

Mstari wa 19 ESV. Kwa hivyo, yeyote anayelegea, labda ni, ni, labda ni tafsiri bora zaidi. Kulegea kunamaanisha kuweka kando, kupuuza kwa maneno mengine.

Na kwa hivyo, una tofauti ya msingi ya Kiyahudi kwa sababu kuna amri 613, na Wayahudi walizigawanya katika amri ndogo na kubwa zaidi, sivyo? Kwa hivyo amri kubwa zaidi, mpende Mungu, mpende jirani yako, amri ndogo zaidi, zaka ya mnanaa na bizari na, na kadhalika. Yesu anasema kwamba hata wale wanaochukuliwa kuwa wasio na umuhimu bado ni muhimu sana. Imani ya Yesu katika ukweli wa Agano la Kale inaenea hata kwa ndogo zaidi, ndogo zaidi, na amri za Wayahudi zilizoamuliwa kuwa ndogo zaidi.

Sitazungumzia mengi kuhusu hilo, lakini hii ni mojawapo ya vifungu vinavyozungumziwa katika mijadala ya msukumo, sivyo? Wainjilisti wengi wanaamini katika msukumo wa maneno kwa ujumla. Maana ya msukumo wa maneno huenea hadi kwenye maneno, si mawazo yaliyotolewa ndani yake tu. Mfululizo unamaanisha kwamba msukumo ni kwa yote.

Unajua, njia kamili ya jumla ni kamili. Kwa hivyo, wainjilisti wengi wanaamini kwamba kila kitu ambacho maandiko yanasema ni kweli. Kuna mseto unaosema kwamba maandiko ni kweli katika yote yanayothibitisha imani na utendaji, lakini si lazima iwe kweli katika maeneo mengine, kama vile historia na sayansi.

Nilipokuwa nikienda seminari, nilienda Fuller, na hili lilikuwa sahihi zaidi katikati ya mjadala. Nakumbuka nikiwa nimekaa kanisani, nikimsikiliza Rais Hubbard akifafanua tofauti hizi kuhusu msimamo wa Fuller. Kweli katika maeneo ya imani na utendaji, si lazima iwe kweli katika maeneo mengine ya imani na sayansi.

Tofauti ambayo nadhani haiwezekani kuidumisha. Yesu Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zako. Je, hiyo imeongozwa na roho au la? Naam, je, ni historia au imani? Ni vyote viwili, sivyo? Imani yetu imejengwa katika historia.

Ni vigumu sana kugawanya mambo haya. Na ni katika historia ya mjadala huko nyuma katika miaka ya sabini wakati Jewett, ambaye, kwa njia, alikuwa profesa wa mifumo mzuri. Nilifurahia darasa lake.

Mtu mcha Mungu, mcha Mungu. Lakini kitabu chake kilikuwa kikwazo kwa eneo hilo, kipande hicho cha uinjilisti. Aliposema kwamba Paulo alikuwa amekosea kuhusu wanawake katika huduma, alikuwa amekosea tu.

Aliwekewa mipaka na malezi yake ya kirabi. Na Jewett alisema kwamba Paulo alikuwa amekosea katika eneo la imani na utendaji. Na hapo ndipo mgawanyiko kati ya Fuller na wafuasi wao ulipotengana na Utatu na Gordon Conwell na Denver na wafuasi wao.

Kwa hivyo hilo lilikuwa likiendelea katika miaka ya sabini. Lakini hata hivyo, Yesu, nilipokuwa najaribu kujipodaa, nitakuambia hadithi hiyo. Nilipokuwa shule ya uzamili, marafiki zangu wawili wa karibu walikuwa Daryl Bach na Craig Blomberg.

Daryl alifundisha huko Dallas na akaenda Dallas. Craig alifundisha huko Denver na akaenda Trinity. Na tulikula chakula cha mchana cha Alhamisi pamoja.

Na Daryl angekuja kutoka mahali alipoishi. Na kwa kweli, mimi na Craig tuliishi pamoja kwa muda. Na tungekula chakula cha mchana kisha tukabishana alasiri nzima.

Ilikuwa sehemu bora zaidi ya elimu yangu. Sikujua kwamba nilikuwa nimefundishwa kwa njia fulani huko Fuller, na walikuwa wamefundishwa tofauti. Kwa hivyo, nilienda tu shule ya uzamili nikidhani Biblia ilikuwa na makosa.

Sikufundishwa hivyo nilipokuwa nikikua, lakini nilidhani tu, kulingana na kila kitu, kwamba kulikuwa na makosa. Na hilo lilikuwa moja ya mambo ambayo tulinipa changamoto sana. Na hili lilikuwa mojawapo ya vifungu wanavyosoma.

Wanasema, Bill, ikiwa imani ya Yesu katika ukweli wa Maandiko inaenea hadi nukta na nukta, kwa nini yako haifikii? Loo, sikuwa nimefikiria kuhusu hilo. Kwa hivyo, hiki ni kifungu muhimu sana katika mjadala mzima kuhusu msukumo. Lakini imani ya Yesu inaenea hadi sehemu ndogo iwezekanavyo ya sheria ya Agano la Kale.

Sawa? Sawa, kwa hivyo katika hatua hii, Mafarisayo wanaenda, oh ndio, jamaa huyu si mbaya. Sina uhakika kabisa ni biashara gani hii iliyotimizwa, lakini unajua, hei, yeye ni mmoja wetu. Yeye ni mmoja wetu.

Na kisha mstari wa 20. Na mstari wa 20 ungewaangamiza tu, sivyo? Kwa maana nawaambia ya kwamba haki yenu isipozidi, ESV itazidi ile ya watu wa dini walio makini sana ambao ulimwengu umewahi kuwajua. Hawa ni Mafarisayo na waandishi na walimu wa sheria.

Utafanya hivyo, na katika ujenzi mpya wenye msisitizo mkubwa, hakika hutaingia. Hakika hutaingia katika ufalme wa mbinguni. Kwa kweli, NIV ni bora zaidi kuliko ESV katika suala hilo.

ESV ni kwamba hutaingia kamwe katika ufalme wa mbinguni. NIV ni kwamba inasisitiza zaidi. Hakika hutaingia katika ufalme wa mbinguni.

Lo, hilo lilikuwa jambo la kusikitisha sana. Ghafla, huyu hapa nabii wa Galilaya akisema kwamba watu wa dini makini zaidi ambao pengine ulimwengu umewahi kuwaona hawamo hata katika ufalme wa Mungu. Sembuse wao si wakubwa, sio wa chini kabisa, hata hawamo ndani yake.

Wito wa Yesu kwa wanafunzi ni kwamba haki yenu lazima iwazidi na kuwazidi watu hawa. Sasa, atakachofanya ni kutumia sehemu iliyobaki ya sura hiyo akifafanua maana yake.

Huyu ni Dkt. Bill Mounts katika mafundisho yake kuhusu Mahubiri ya Mlimani. Huu ni kipindi cha 5 kuhusu Mathayo 5:17-20 kuhusu Yesu na Sheria.